

TRACTATUS DE
SECUNDIS
NUPTIIS,

VNA CVM COMMENTARIIS
AD PRAECIPVAS LL. IN C. EOD.
tit. Praestantissimorum Iurif.
consultorum,

IOAN. à RIPA,
IOAN. de GARRON.
STEPHAN. BERTRANDI,
IOAN. NICOL. ARELATA.

In II. Tomos distributus,

QVIBVS IN HAC EDITIONE

accesserunt Nouae Additiones V. CL. MATTHAEI BOYS,
L. V. D. & Professoris Ordinarij in Almo studio Colonien.
& ANTO. GABRIEL. XI. COM-
MYNES CONCLUSIONES
de eadem re.

Opus planè aureum, & verè Practicum: nunc post diu-
turnam multorum flagitationem, diligenter
reuisum, & correctum.

Accesserunt Summaria, & Index copiosus.

COLONIAE AGRIPPINAE
Apud Ioannem Gymnicum sub Monococco
Anno M. DC.

Coll. Soc. I. & V. Salm. ex dono R. R. Guzman

**NOMENCLATURA COM-
MENTARIORVM
TOMI PRIMI.**

IOANNES Franciscus à Ripa in Rubricam de Secun-
dis nuptiis.

Idem in l. foeminae, hoc tit. & in §. illud, ead. l.

IOANNES à Garronibus in Authenticam, Ex testa-
mento.

STEPHANVS Bertrandus in l. Hac edictali.

Idem in versic. Ita tamen.

Idem in versic. Quam obseruantiam.

Idem in verbo, Si verò plus.

IOANNES Nicolaus Arelatanus in l. Generaliter, in
augmento primi Tomi.

Eiusdem secunda pars l. Generaliter.

Eiusdem aliquot Responsa.

TOMI SECVNDI.

IOANNIS à Garronibus Commentaria, & ad eum
MATTHAEI Boyss, L. V. D. recentes Additiones
in 76. pœnas secundò nubentium.

Et **ANTONII** Gabrielij communes Conclusiones
XI. de secundis nuptiis abbreviatas complectitur.

INDEX

TRACTATUS DE
SECUNDIS NUP-
TIIS CELEBER. IURISC. D.
FRANCISCI A RIPA PAPIENS. VNA

*cum Summarijs & Notis, atque Additionibus
Clariss. virorum*

D. IOAN. NICOLAI ARELATANI,

&

D. MATTHAEI BOYSZ, I. V. D.

SUMMARIUM IN RVBR.

- 1 Nuptiae primae dicuntur simpliciter nuptiae, & an secundae simp-
pliciter nuptiae dicantur.
- 2 Argumen. à secundum quid ad simpliciter, an valeat.
- 3 Legatum pro filiabus matrimonio collocandis, an etiam pro secun-
do nubentibus factum videatur.
- 4 Legatum factum pro filiabus maritandis, an censeatur factum
pro viduis remaritandis.
Maritari verbum, an referatur ad secundas nuptias.
- 5 Nuptiae secundae an dicantur omnes vltiores post primas, etiam
si sint tertiae vel quarte.
- 6 Primogenitus ex primo matrimonio, si vigore statuti succedere
debeat in baronia, an sit locus statuto si ex prima vxore nullus na-
tus est, ex secunda vnus, ex tertia plures.
*Primo aut secundogenitura, an verificetur tempore natiuitatis,
an verò tempore purificatae conditionis adiectae per testatorem in
substitutione.*
- 7 Tunc, dictio, extremitatem temporis designat.
- 8 Maritus si in contractu matrimonij donauit vxori (casu quo ipse
praecederet) pro alimentis redditus cuiusdam castri, etiam si
A transiret

A V R E A C O M -
M E N T A R I A S V P E R A V T H E N -
T I C A . E X T E S T A M E N T O . C . D E
 secund. nuptijs. Per Clarissimum
 virum D. Ioannem à Garro-
 nib. Auenionensem.

QUAE à cæteris suis Commentarijs super hoc titulo separa-
 uimus, & sub hac l. applicauimus. Quia hæc Auth. subijcitur
 post eam l. Fæminæ, & venit ad declarationem seu di-
 stinctionem & correctionem h. Illud. in ead. lege. Cætera autem eius
 Commentaria infrà in secundo Tomo habentur.

Aduertat Lector.

Author in hac Auth. tum etiam in Rubrica, & in l. r.
 sequenti, de secundis nuptijs. C. meminit sui præcepto-
 ris, nec quis sit exprimit, tantùm semel atque iterum al-
 legat Christophorum Batini suum præceptorem in hac
 Auth. nu. 40. Et in secunda parte rubr. infrà secundo to-
 mo, nu. 18. Subinde etiam Iacobum de S. Georgio suum
 nominat præceptorem.

S Y M M A R I A .

1. *Iura diuersa consideranda sunt in hac materia binubentium.*
2. *Mater hæres à filio instituta ita succedit pleno iure sicut extra-*
3. *neus quilibet, & de illa hereditate ad votum disponere potest.*
Mater ex testamento filij succedentis cur melior sit cōditio quàm
si ab intestato succederet.
4. *Intestatus decedens quomodo videatur venientes ab intestato*
vocare, & eis relinquere hereditatem.

CLARISSIMI STE- PHANI BERTRANDI CARPEN-

TORACTI IVRECONS. REPETITIO SVPER
I. Hac edictali, de secundis nuptijs. quidam tamen hanc arbi-
trantur esse Ioan. de Garronibus Auenicæ: eum eiusdem ferè sit
styli, cuius cætera eius commentaria. verum ideo Bertrando
adiudicauimus, quoniam ex ipsius bibliotheca eam habuimus
& propria illius manu exaratam certo certius comperimus.
vtri autem inscribas mea non refert. docti siquidem & practici
iuris ciuilibus interpretes ambo erant, quod ex huius repetitionis
lectione facilè exploratum habebis. quandoquidem multa sin-
gularia lucrosa & auro plena, quæ in facti contingentiâ
quotidiè accidunt, comperies. nec diem illam
sine linea duxisse fateberis, quàm huius
lectioni assumpseris.

S V M M A R I A.

- 1 *Lex ista an sit pœnalis, an fauorabilis.*
- 2 *Titulus iste de secundis nuptijs an sit fauorabilis, an pœnalis.*
- 3 *Dispositio huius legis non procedit nisi liberis ex primo matrimo-
nio superstitis & superviuentibus parenti qui transiit ad se-
cunda vota.*
- 4 *Parens potest plus dare coniugi quàm liberis naturalibus, quos
aliunde habebat ante contractum matrimonium: & sic dispositio
huius legis non procedit in naturalibus liberis, nec in spurijs.*
- 5 *Parens an possit plus dare coniugi quàm liberis legitimatis, quos
ante matrimonium habebat. & sic an hæc l. procedat in liberis
legimatis.*
- 6 *Legimatis licet quandoque veniant appellatione legitimorum,
non tamen appell. legitime vel ex matrimonio natorum.*
- 7 *Dictio, ex, denotat causam proximam & immediatam.*
- 8 *Dispositio huius legis an procedat in adoptiuis.*

TRACTATUS DE
SECUNDIS
NUPTIIS, CELEBER.

I. C. IOANNIS A' GAR-
RONIBVS,

Tomus Secundus.

CONTINENS IN PRIMA RVBRICAE PAR-
te 76. Pœnas secundò nubentium,

Cum Additionibus ad easdem D. Mat-
thæi Boyſz I. V. D.

IN

SECUNDA VERO EIVSDEM RVBRICAE PAR-
TE, quinç; complectens Remedia pro ſecundò nubentibus:

NEC NON L. I. C. de Secundis Nupt. Eiuſdemq; L. Glo.
cum Authent. eiſdem pœnis.

CVI

Adiectæ ſunt COMMVNES NOVEN CONCLV-
SIONES D. ANTONII GABRIELII
C. de ſecundis Nuptiis.

Per eundem D. MATTHAEVM BOYSZ I. V. D. collectæ.

COLONIAE AGRIPPINAE
Apud Ioannem Gymnicum ſub Monocerote.
ANNO M. D. C.

IN RVBRICAM DE SECVNDIS
 NVPT. C. PER EGREGIVM VTRIVSQVE
 censurę Doct. D. Ioan. de Garroni-
 nibus Auenionensem

PRAEFATIO.

SANCTE Deus fortis immortalis San-
 cta Trinitas vnus Deus miserere nobis.
 Precibus & meritis gloriosissimæ illiba-
 tæq; virginis Mariæ, Beatissimorum Io-
 annis Baptistæ, & Ioannis Apostoli, &
 Euangelistæ, Francisci Stigmatum Do-
 mini nostri IESV CHRISTI vexilliferi, & omnium
 Sanctorum, & Sanctarum Dei, his debitis annuæ cœ-
 ptis. Ad laudem itaq; Dei, & vtilitatem Reipublicæ mo-
 nitis, & benignis precibus, quæ mihi iussa sunt. Reverē-
 di in Christo Patris, & mihi Reuerendis Domini Dom.
 Francisci de Stagno iurium Doctōris eximij Ruthenen.
 Episcopi, & Vice Legati & Gubernatoris nostri fulgen-
 tissimi, qui sua singulari bonitate, & prouidentia volens
 huic Reipub. & nostræ vniuersitati Auenionensi synce-
 ram, quàm ad eam gerit affectionem exhibere me (licet
 immeritum & insufficientem, & oneri imparē) iam
 longis diebus sæpius, ac sæpius onus alicuius Lecturæ
 assumere affectauerat & nunc non solum iteratis admo-
 nitionibus: sed etiam ore suo proprio non paruo polli-
 cito Reuerend. suæ paternitati morem gerere impulit,
 & astrinxit. Volens ego Ioannes de Garronib. inter Do-
 ctōres huius nostræ Almæ vniuersitatis minimus, suæ
 Reuerendissime paternitati in partem pro posse satisfacere,
 & complacere, & Dominis Scholasticis quos filia-
 li charitate semper amplexus sum, & amplector aliquid
 vtilitatis iuxta à Deo mihi donatam gratiam communi-
 care contemplatione ipsius Reuerend. Dom. & ipso in-
 stante & prosequente.

ANTONII GABRIE- LII COMMVNES CONCLUSIO-

NES NOVEM DE SECVND. NVPTIIS,
cum ampliatio, & limitationib.

per Matthæum Boyfs D.
Breuiter collectæ.

Conclusio I.

VLIER ad secunda vota transiens filijs
primi matrimonij reseruare tenetur,
quicquid titulo lucratiuo à primo ma-
rito consecuta est, omni alienatione in-
terdicta, l. foemina. C. de secundis nu-
ptijs.

Ampliatur 13. modis.

Primò. Idem in masculo. Ripa supr. in l. foemina. l. q.
Capolla caut. 336.

Secundò. Procedit, etiamsi filij non sint hæredes pa-
tris. Ripa q. 8. & 9. vel renunciauerint successioni paren-
tum. Papæ decil. 228.

Tertiò. Procedit etiam stâcibus solis nepotibus. Ri-
pa q. 6. sup. & q. 7.

Quartò. Nec hoc casu opus est sentêtia, sed ipso iure.
Arelata. sup. in l. generaliter, par. 2. nu. 3.

Quintò. Etiamsi testator dederit vel reliquerit vxori
vt vxor disponere posset liberè in vita vel in morte. Ri-
pa supr. l. foemina. q. 12.

Sextò. Procedit non tantû si nubat, sed etiâ luxuriosè
vnuat